

Päähaku, kotimaisten kielten ja kirjallisuuksien kandiohjelma: Suomen kieli ja kulttuuri (kansainvälisille opiskelijoille)

Valintakoe 19.5.2017

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita nimesi ja henkilötunnuksesi jokaiselle sivulle, vaikka et ko. sivun tehtävään vastaisikaan.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	
---------------	--

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	
-------------------------	--

Tämä sivu on yliopiston merkintöjä varten. Älä tee tälle sivulle omia merkintöjäsi.

SKK 1234

Kokeessa on seuraavat kolme osaa:

1. kielitaito, kieliopin tuntemus ja kielioppitietojen soveltaminen (max 40 pistettä)
2. tiedot kielentutkimuksesta ja näiden tietojen soveltaminen (max 30 pistettä)
3. kaunokirjallisuuden analyysi ja kirjoittamistaidot (max 30 pistettä).

Kaikkiin kolmeen osaan on vastattava hyväksyttävästi: osasta 1 pitää saada vähintään 20 pistettä, osasta 2 vähintään 15 pistettä ja osasta 3 vähintään 15 pistettä. Valintakokeen maksimipistemäärä on 100, ja alin hyväksyttävä pistemäärä on 50.

Lue tehtävät huolellisesti ja tee niin kuin kunkin tehtävän ohjeissa sanotaan. Älä kirjoita useita vastauksia, jos sitä ei ole pyydetty ohjeissa. Jos annat vastauksessasi ylimääräisiä vaihtoehtoja, vastauksesi katsotaan kokonaan vääräksi ja saat siitä kohdasta 0 pistettä.

Kokeessa ei saa käyttää sanakirjaa eikä muita apuvälineitä.

Yleisohjeet:

1. Vastaa suomeksi.
2. Kirjoita vastauksesi yleiskielellä, älä puhekielellä.
3. Varaa tarpeeksi aikaa kaikkiin kolmeen osaan ja kaikkiin tehtäviin.
4. Kirjoita vastaukset tähän paperiin vastauksille varattuun tilaan.
5. Kirjoita selvällä käsialalla. Epäselvä kohta tulkitaan virheeksi, ja siitä saa 0 pistettä.
6. Tarkista lopuksi kieliasu ja oikeinkirjoitus.

Tämä sivu on yliopiston merkintöjä varten. Älä tee tälle sivulle omia merkintöjäsi.

SKK 1234

TEHTÄVÄ 1.2

Kirjoita seuraavien verbinmuotojen kieliopilliset nimitykset. Mainitse pääluokka, modus, tempus ja tarvittaessa persoona. Merkitse myös, onko kyseessä myönteinen vai kielteinen muoto. Jokaisesta oikein määritellystä muodosta saa 3 pistettä, väärästä pääluokasta, moduksesta, tempuksesta tai persoonasta saa 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

1. oli lennetty _____
2. eivät kadonneet _____
3. päättänemme _____
4. olisitko tullut _____

TEHTÄVÄ 1.3

Pane sanat monikon elatiiviin ja monikon illatiiviin. Jokaisesta oikeasta muodosta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

Malli: pieni auto, iso auto > pienistä autoista isoihin autoihin

1. lämmin maa, kylmempi paikka

2. tämä kahvila, kallis hotelli

3. vanhanaikainen levysoitin, uusi HIFI-laite

4. se työ, vanha tehtävä

5. tämä porras, ylin kerros

TEHTÄVÄ 1.4

Kirjoita jokaiseen laatikkoon, mikä lauseenjäsien laatikossa on (predikaatti, subjekti, objekti, predikatiivi, adverbiaali). Voit käyttää lyhenteitä PRED, SUBJ, OBJ, PR-VI ja ADV. Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 12,5 %.

1.	Sari ja Yrjö	tekevät	ahkerasti	töitä.
2.	Kotitaloni	purettiin	1990-luvulla.	
3.	Opiskelijat	ovat	usein	mukavia.
4.	Kumpi	on vietävä	pois?	

TEHTÄVÄ 1.5

Kirjoita suluissa olevat sanat lauserakenteen vaatimaan muotoon. Jokaisesta oikeasta muodosta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 12,5 %.

Olen ihastunut _____ (eräs mies)! Tutustuin _____ (Jere)

pari viikkoa sitten, kun tapasin _____ (hän) aivan sattumalta kadulla. Hän näki minun

juoksevan, kun yritin ehtiä _____ (bussi). Harmikseni myöhästyin _____

(se). Silloin Jere tuli _____ (jutella) kanssani. Hän kertoi työskentelevänsä

_____ (puutarhuri) kaupungilla ja nauttivansa _____

(työ). Hän oli kuulemma kiinnostunut puutarhan hoitamisesta jo _____ (lapsi). Jere

pyysi _____ (minä) _____ (käydä) joskus työpaikallaan. Ehdotus

kuulosti _____ (kiva) ja suostuin _____ (pyyntö), koska hän

vaikutti _____ (mukava).

TEHTÄVÄ 1.6

Seuraavissa virkkeissä on käytetty lauseenvastikkeita ja partisiippi-ilmauksia. Kirjoita koko virke uudestaan niin, että käytät lauseenvastikkeen tai partisiippi-ilmauksen sijasta vastaavaa sivulausetta. Kirjoita kunkin lauseenvastikkeen tai partisiippi-ilmauksen jälkeen sulkeisiin lauseenvastikkeen tai partisiippi-ilmauksen nimi (sulkeet = (.....)). Huomaa, että samassa virkkeessä saattaa olla useampi muunnettava rakenne. Jokaisesta oikein muunnetusta lauseenvastikkeesta tai partisiippi-ilmauksesta saa 2 pistettä, väärästä 0 pistettä. Jokaisesta oikeasta rakenteen nimestä saa 1 pistettä, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 15 %.

1. Luukulla asioiva mies kääntyi katsomaan lapselle huutanutta naista.

2. Sanon haluavani haudutettua teetä ja nainen nyökkää.

3. Mietin mihin hän menee suljettuaan omistamansa kahvilan.

4. Noustessani kosketan hänen kättään.

5. Hän ei tiedä menettäneensä juuri naisen.

6. Siellä on pöytiä, joissa on taitettavat jalat.

7. Hän tulee aina yllättäen.

TEHTÄVÄ 1.7

Tee lauseista kielteisiä. Kirjoita muunnetut virkkeet kokonaan. Jokaisesta oikeasta muutoksesta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

1. Sari pyydettiin kummankin työryhmän sihteeriksi.

2. Yrjö tapasi jo entiset koulutoverini.

3. Tunsimme toisemme hyvin, koska olimme tavanneet usein.

TEHTÄVÄ 1.8

Kirjoita suluissa olevat verbit sopivassa muodossa. Jokaisesta oikeasta muodosta saa 1 pisteen, väärästä 0. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

Ville on pihalla, kun Liisa tulee töistä kotiin. Liisa ei tiedä mitään Villen päivän tapahtumista, mutta näkee auton.

Liisa Voi apua!!! Missä ihmeessä tällä autolla _____ (ajaa)?

Ville Miten niin?

Liisa En _____ (nähdä) sitä noin likaisena ikinä aikaisemmin.

Ville Älä viitsi liioitella. _____ (muistaa), kun sinä _____

(käydä) siellä sienireissulla Valman kanssa? Te _____ (viipyä)

retkellänne ainakin neljä tuntia, ja minä _____ (odottaa) teitä huolestuneena

kotona. Jossain vaiheessa _____ (ruveta) salamoimaan ja satamaan

kaatamalla, ja sitten te _____ (saapua) kotiin ihan niin kuin mitään ei

_____ (tapahtua). Ja auto _____ (olla) niin kurainen,

etten _____ (pystyä) sanomaan, minkävärinen se oikeasti

_____ (olla) lähtiessänne.

TEHTÄVÄ 1.9

Pane suluissa olevat sanat sopivaan muotoon. Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa 1 pisteen, väärästä 0. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

1. _____ (se lainaamasi romaani) pitäisi varmaan kohta palauttaa kirjastoon.
2. _____ (minä) kutsuttiin _____ (Sarppa), kun olin lapsi.
3. _____ (kuka) eivät tulleet paikalle tämpäpäiväiseen kokoukseen?
4. Vanhempani ovat todella _____ (auttavainen ja älykäs) niin kuin minäkin.
5. García Márquezin kirjat ovat _____ (paras kirjallisuus), mitä olen koskaan lukenut.

OSA 2

Osasta 2 voi saada 0–30 pistettä. Tehtävät 2.1, 2.2 ja 2.3 liittyvät tekstiin, joka on seuraavalla sivulla.

TEHTÄVÄ 2.1

Kohdan a) oikeasta vastauksesta saa 1 pisteen, väärästä 0. Kohdan b) vastauksesta saa 0–2 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 2 on 12,5 %.

a) Mikä alleviivatuista verbeistä on kolmipaikkainen? Alleviivatut verbit: *antaa, on, tulee, päättää, kävi, lähti, nousi, keräsi*. Kirjoita vastauksesi tähän: _____.

b) Selitä, mitä verbin kolmipaikkaisuus tarkoittaa:

TEHTÄVÄ 2.2

Etsi tekstistä yksi metaforinen ilmaus. Selitä, miksi ilmaus on mielestäsi metaforinen. Oikeasta metaforisesta ilmauksesta saa 1 pisteen, väärästä 0. Selityksestä saa 0–2 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 2 on 12,5 %.

Metaforinen ilmaus:

Selitys:

TEHTÄVÄ 2.3

Tee, mitä kohdissa a, b, c, d ja e pyydetään. Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa 1 pisteen, väärästä 0. Tehtävän vaikutus osaan 2 on 25 %.

a) Etsi tekstistä transitiivilause ja kirjoita se tähän:

b) Selitä, mitä transitiivilause tarkoittaa:

c) Etsi tekstistä postpositiolauseke, kirjoita se tähän ja alleviivaa lausekkeesta postpositio:

d) Etsi tekstistä esimerkki kongruenssista ja kirjoita tähän koko lause:

e) Selitä poimimasi esimerkin kongruenssi:

TEHTÄVÄ 2.5

Mainitse 3 suomen kieleen liittyvää piirrettä, jotka tekevät suomesta maailmanlaajuisesti poikkeuksellisen tai huomiota herättävän. Nimeä piirteet ja anna kustakin esimerkki. Kustakin kolmesta kohdasta saa 2 pistettä, väärästä saa 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 2 on 25 %.

1)

2)

3)

MALLIKAAVAKE

KOKELAAN NIMI	Meikäläinen, Maija
KOKELAAN TUNNISTE	010101-234A
KAIKKI OSAT YHTEENSÄ	
max-pistemäärä	100
kokelaan pistemäärä	100
kokelaan pistemäärä pyörist.	100
Voidaanko kokelas valita? (MIN 50)	VOIDAAN

OSA I

max-pistemäärä	40	max-pistemäärä	30
kokelaan pistemäärä	40	kokelaan pistemäärä	30
Onko tulos hyv? (MIN 20)	ON	Onko tulos hyv? (MIN 15)	ON

OSA II

OSA III

max-pistemäärä	30
kokelaan pistemäärä	30
Onko tulos hyv? (MIN 15)	ON

pk = painokerroin

	teht:n pk osassa I	tehtävän max-pist Y	kokelaan pistem X	kokelaan painotettu pistemäärä (X/Y)xZ=Å	kokelaan pistemäärä osan I maksimista Åx0,4
I:N MAX	40 Z				
TEHTÄVÄ 1.1		10	20	10	4
TEHTÄVÄ 1.2		10	12	10	4
TEHTÄVÄ 1.3		10	20	10	4
TEHTÄVÄ 1.4		12,5	14	12,5	5
TEHTÄVÄ 1.5		12,5	15	12,5	5
TEHTÄVÄ 1.6		15	30	15	6
TEHTÄVÄ 1.7		10	10	10	4
TEHTÄVÄ 1.8		10	12	10	4
TEHTÄVÄ 1.9		10	10	10	4

	teht:n pk osassa II	tehtävän max-pist Y	kokelaan pistem X	kokelaan painotettu pistemäärä (X/Y)xZ=Å	kokelaan pistemäärä osan II maksimista Åx0,3
II:N MAX	30 Z				
TEHTÄVÄ 2.1		12,5	3	12,5	3,75
TEHTÄVÄ 2.2		12,5	3	12,5	3,75
TEHTÄVÄ 2.3		25	5	25	7,5
TEHTÄVÄ 2.4		25	10	25	7,5
TEHTÄVÄ 2.5		25	6	25	7,5

	teht:n pk osassa III	tehtävän max-pist Y	kokelaan pistem X	kokelaan painotettu pistemäärä (X/Y)xZ=Å	kokelaan pistemäärä osan III maksimista Åx0,3
III:N MAX	30 Z				
TEHTÄVÄ 3		100	50	100	30

OSA 1

Osasta 1 voi saada 0–40 pistettä.

TEHTÄVÄ 1.1

Kirjoita sanoista perusmuoto = sanakirjamuoto (= I infinitiivi tai yksikön nominatiivi). Jokaisesta oikeasta muodosta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

lopullisuuteen	liikahdakaan
katukiveyksellä	kiemurtelee
kaukaisemman	kolisee
kuivuneita	leikkaavat
linja-autovarikon	katosi
välein	näkevinäni
suihkulähteen	uhkasivat
pylväiden	oli hajaantunut
kitalaessa	sureeko
kämmeneensä	häpeäisi

LOPULLISUUS

KATUKIVEYS

KAUKAINEN / KAUKAISEMPI

KUIVUNUT

LINJA-AUTOVARIKKO

VÄLI

SUIHKULÄHDE

PYLVÄS

KITALAKI

KÄMMEN

LIIKAHTAA

KIEMURRELLA

KOLISTA

LEIKATA

KADOTA

NÄHDÄ / NÄKEVÄ

UHATA

HAJAANTUA

SURRA

HÄVETÄ

max 20 p

TEHTÄVÄ 1.2

Kirjoita seuraavien verbinmuotojen kieliopilliset nimitykset. Mainitse pääluokka, modus, tempus ja tarvittaessa persoona. Merkitse myös, onko kyseessä myönteinen vai kielteinen muoto. Jokaisesta oikein määritellystä muodosta saa 3 pistettä, väärästä pääluokasta, moduksesta, tempuksesta tai persoonasta saa 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

1. oli lennetty Passiivin indikatiivin pluskampperfekti, - myönt.
2. eivät kadonneet Aktiivin indikatiivin imperfekti, mon. 3. pers. kielt.
3. päättänemme Aktiivin potentiaalın preesens, mon. 1. pers. myönt.
4. olisitko tullut Aktiivin konditionaalın perfekti, yks. 2. pers. myönt.

max 12 p (jokaisesta oikeasta nimityksestä 0,6 p)
→ joka kohdasta 3 p)

TEHTÄVÄ 1.3

Pane sanat monikon elatiiviin ja monikon illatiiviin. Jokaisesta oikeasta muodosta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

Malli: pieni auto, iso auto > pienistä autoista isoihin autoihin

1. lämmin maa, kylmempi paikka

LÄMPIMISTÄ MAISTA KYLMEMPIIN PAIKKOIHIN

2. tämä kahvila, kallis hotelli

MAISTA KAHVILOISTA KALLIISIIN } HOTELLEIHIN

3. vanhanaikainen levysoitin, uusi HIFI-laite

VANHANAIKAISISTA LEVYSOITTIMISTA UUSIIN HIFI-LAITTEISIIN

4. se työ, vanha tehtävä

NIISTÄ TÖISTÄ VANHOIHIN TEHTÄVIIN

5. tämä porras, ylin kerros

NÄISTÄ PORTAISTA YLIMPIIN KERROKSIIN

max 20 p

TEHTÄVÄ 1.4

Kirjoita jokaiseen laatikkoon, mikä lauseenjäsen laatikossa on (predikaatti, subjekti, objekti, predikatiivi, adverbiaali). Voit käyttää lyhenteitä PRED, SUBJ, OBJ, PR-VI ja ADV. Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 12,5 %.

1.	Sari ja Yrjö SUBJ	tekevät PRED	ahkerasti ADV	töitä. OBJ
2.	Kotitaloni OBJ	purettiin PRED	1990-luvulla. ADV	
3.	Opiskelijat SUBJ	ovat PRED	usein ADV	mukavia. PR-VI
4.	Kumpi OBJ	on vietävä PRED	pois? ADV	

max 14 p

TEHTÄVÄ 1.5

Kirjoita suluissa olevat sanat lauserakenteen vaatimaan muotoon. Jokaisesta oikeasta muodosta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 12,5 %.

Olen ihastunut erädsen mieheen (eräs mies)! Tutustuin Jereen (Jere) pari viikkoa sitten, kun tapasin hänet (hän) aivan sattumalta kadulla. Hän näki minun juoksevan, kun yritin ehtiä bussiin (bussi). Harmikseni myöhästyin siitä (se). Silloin Jere tuli juttelemaan (jutella) kanssani. Hän kertoi työskentelevänsä puutarhurina (puutarhuri) kaupungilla ja nauttivansa työstä (työ). Hän oli kuulemma kiinnostunut puutarhan hoitamisesta jo lapsena (lapsi). Jere pyysi minua (minä) käymään (käydä) joskus työpaikallaan. Ehdotus kuulosti kivalta (kiva) ja suostuin pyyntöön (pyyntö), koska hän vaikutti mukavalta (mukava).

max 15 p

TEHTÄVÄ 1.6

Seuraavissa virkkeissä on käytetty lauseenvastikkeita ja partisiippi-ilmauksia. Kirjoita koko virke uudestaan niin, että käytät lauseenvastikkeen tai partisiippi-ilmauksen sijasta vastaavaa sivulausetta. Kirjoita kunkin lauseenvastikkeen tai partisiippi-ilmauksen jälkeen sulkeisiin lauseenvastikkeen tai partisiippi-ilmauksen nimi (sulkeet = (.....)). Huomaa, että samassa virkkeessä saattaa olla useampi muunnettava rakenne. Jokaisesta oikein muunnetusta lauseenvastikkeesta tai partisiippi-ilmauksesta saa 2 pistettä, väärästä 0 pistettä. Jokaisesta oikeasta rakenteen nimestä saa 1 pistettä, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 15 %.

1. Luukulla asioiva mies kääntyi katsomaan lapselle huutanutta naista.

Mies, joka asioi luukulla, kääntyi katsomaan naista, joka oli huutanut lapselle.

(AKTIIVIN 1. PARTISIIPPI ja AKTIIVIN 2. PARTISIIPPI)
PREESENSPARTISIIPPI

2. Sanon haluavani haudutettua teetä ja nainen nyökkää. /PERFEKTI PARTISIIPPI

Sanon, että haluan teetä, jota on haudutettu, ja nainen nyökkää.

(KERTOVA LAUSEENVASTIKE ja PASSIIVIN 2. PARTISIIPPI)

3. Mietin mihin hän menee suljettuaan omistamansa kahvilan. /PERFEKTI PARTISIIPPI

Mietin mihin hän menee, kun hän on sulkenut kahvilan, jonka (hän) omistaa.

(TEMPORAALINEN LAUSEENVASTIKE ja AGENTIPARTISIIPPI)

4. Noustessani kosketan hänen kättään. /RAKENNE

kun nousen, kosketan hänen kättään.

(TEMPORAALINEN LAUSEENVASTIKE / RAKENNE)

5. Hän ei tiedä menettäneensä juuri naisen.

Hän ei tiedä, että hän on ~~jo~~ menettänyt juuri naisen.

(kertova lauseenvastike)

6. Siellä on pöytiä, joissa on taitettavat jalat.

Siellä on pöytiä, joissa on jalat, jotka voidaan taittaa.

(PASSIIVIN 1. PARTISIIPPI / PREESENS PARTISIIPPI)

7. Hän tulee aina yllättäen.

Hän tulee aina niin, että hän yllättää.

(MODAALIRAKENNE)

TEHTÄVÄ 1.7

Tee lauseista kielteisiä. Kirjoita muunnetut virkkeet kokonaan. Jokaisesta oikeasta muutoksesta saa 1 pisteen, väärästä 0 pistettä. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

1. Sari pyydettiin kummankin työryhmän sihteeriksi.

Saria ei pyydetty kummankaan työryhmän sihteeriksi.

2. Yrjö tapasi jo entiset koulutoverini.

Yrjö ei tavannut vielä entisiä koulutovereitani.

3. Tunsimme toisemme hyvin, koska olimme tavanneet usein.

Emme tunteneet toisiamme hyvin, koska emme olleet tavanneet usein.

max 10 p

TEHTÄVÄ 1.8

Kirjoita suluisissa olevat verbit sopivassa muodossa. Jokaisesta oikeasta muodosta saa 1 pisteen, väärästä 0. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

Ville on pihalla, kun Liisa tulee töistä kotiin. Liisa ei tiedä mitään Villen päivän tapahtumista, mutta näkee auton.

Liisa Voi apua!!! Missä ihmeessä tällä autolla on ajettu (ajaa)?

Ville Miten niin?

Liisa En ole nähnyt (nähdä) sitä noin likaisena ikinä aikaisemmin.

Ville Älä viitsi liioitella. Muistatko (muistaa), kun sinä kävit

(käydä) siellä sienireissulla Valman kanssa? Te viivytte (viipyä)

retkellänne ainakin neljä tuntia, ja minä odotin (odottaa) teitä huolestuneena

kotona. Jossain vaiheessa rupesi (ruveta) salamoimaan ja satamaan

kaatamalla, ja sitten te saaruitte (saapua) kotiin ihan niin kuin mitään ei

olisi tapahtunut (tapahtua). Ja auto oli (olla) niin kurainen,

etten pystynyt (pystyä) sanomaan, minkävärinen se oikeasti

oli ollut/oli (olla) lähtiessänne.

max 12 p

TEHTÄVÄ 1.9

Pane suluissa olevat sanat sopivaan muotoon. Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa 1 pisteen, väärästä 0. Tehtävän vaikutus osaan 1 on 10 %.

1. Se lainaamasi romaani (se lainaamasi romaani) pitäisi varmaan kohta palauttaa kirjastoon.
2. Minua (minä) kutsuttiin Sarpaksi (Sarppa), kun olin lapsi.
3. ketkä (kuka) eivät tulleet paikalle tämänpäiväiseen kokoukseen?
4. Vanhempani ovat todella auttavaisia ja älykkäitä (auttavainen ja älykäs) niin kuin minäkin.
5. García Márquezin kirjat ovat parasta kirjallisuutta (paras kirjallisuus), mitä olen koskaan lukenut.

max 10 p

OSA II

TEHTÄVÄ 2.1 (3 p.)

- antaa (1 p.)
- Kolmipaikkaisuus tarkoittaa sitä, että verbillä on kolme täydennystä eli pakollista määritettä, tässä tapauksessa: subjekti, objekti ja adverbiaali, esim. puolueiden näkemyserot (subjekti) voivat antaa feministeille (adverbiaali) yllättävän valta-aseman (objekti). (2 p.)

TEHTÄVÄ 2.2 (3 p.)

Metaforisia ilmauksia (vastaukseksi riittää yksi): *Helsingin kokoomus ottaa askeleen oikealle; ryhmissä kävi sunnuntaina puhuri; luku nousee vielä yhdellä; suurin osa ehdokkaista nousi valtuustoon; ääni-imuri*

Metaforan esimerkkiselitys: Metafora on yksi osoitus ihmiselle tyypillisestä analogisesta ajattelusta. Metaforassa nähdään rakenteellista samankaltaisuutta kahden erilaisen ilmiön välillä, usein abstrakteja asioita pyritään ymmärtämään konkreettisin metaforin. Ääni-imuri-metaforassa kysymys on siitä, että sellaista ihmistä, joka saa vaaleissa huomattavan paljon ääniä, kutsutaan ääni-imuriksi siksi, että imuri imee konkreettisesti pölyä ja vaaleissa paljon ääniä saanutta ihmistä verrataan imuriin. Tällaiseen imuri-kielikuvaan saattavat toiset liittää myös jotakin negatiivista, mutta eivät kaikki. (Myös vaaleissa annettu ääni on syntynyt metaforisen ajattelun kautta.)

TEHTÄVÄ 2.3 (5 p.)

- jokin seuraavista (vain yksi lause): *Helsingin kokoomus ottaa askeleen oikealle; näkemyserot voivat antaa feministeille yllättävän valta-aseman; jos mukaan laskee myös pormestariehdokas Jan Vapaavuoren (kok); hän jätti valtuuston kesken viime kauden; Vapaavuori keräsi lähes 30 000 ääntä; hän keräsi yksinään enemmän ääniä kuin Helsingin viidenneksi suurin puolue perussuomalaiset*
- Transitiivilauseessa yksi täydennyksistä on objekti.
- jokin seuraavista (vain postpositiolauseke ja postposition alleviivaus): *vaalien jälkeen; kuntavaalien tuloksen jälkeen; vaalituloksen perusteella; Helsingin suunnan kannalta; vaalien valtakunnalliseksi ääni-imuriksi nousseen Vapaavuoren perässä*
- jokin seuraavista; kongruenssi-ilmiötä ei ole tarvinnut alleviivata): *Helsingin kokoomus ottaa askeleen oikealle (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa); puolueiden näkemyserot voivat antaa feministeille yllättävän valta-aseman (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin monikon 3. persoonassa; NP:n sisäinen kongruenssi: edussana ja määrite samassa sijassa ja luvussa); Helsingissä on vaalien jälkeen kaksi suurta puoluetta (NP:n sisäinen kongruenssi: edussana ja määrite samassa sijassa ja luvussa); suurpuolueiden valtuutetut ovat monista asioista keskenään täysin eri mieltä (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin monikon 3. persoonassa; NP:n sisäinen kongruenssi: edussana ja määrite samassa sijassa ja luvussa); Helsingin päätöksenteosta on kuntavaalien tuloksen jälkeen tulossa todella mielenkiintoista seurattavaa (NP:n sisäinen kongruenssi: edussana ja määrite samassa sijassa ja luvussa); kokoomus ja vihreät ovat vaalituloksen perusteella selvästi muita suurempia (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin monikon 3. persoonassa); vaalituloksen perusteella kokoomus ja vihreät voisivat käytännössä päättää kaikista Helsingin asioista (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin monikon 3. persoonassa; NP:n sisäinen kongruenssi: edussana ja määrite samassa sijassa ja luvussa); puolueiden valitut valtuutetut ovat monista kysymyksistä keskenään täysin erimielisiä (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin monikon 3. persoonassa; NP:n sisäinen kongruenssi: edussana ja määrite*

- samassa sijassa ja luvussa); erityisen suurta vaihtuvuus oli kokoomuksen leirissä (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa); luku nousee vielä yhdellä (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa); hän jätti valtuuston kesken viime kauden (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa); lähti Euroopan investointipankin varapääjohtajaksi (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa); suuri osa uusista ehdokkaista nousi valtuustoon... (NP:n sisäinen kongruenssi: edussana ja määrite samassa sijassa ja luvussa; subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa); Vapaavuori keräsi lähes 30 000 ääntä (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa); hän keräsi yksinään enemmän ääniä... (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa); se on huomattava asia (subjektin ja predikaattiverbin kongruenssi: kumpikin yksikön 3. persoonassa)
- e) predikaattiverbi ja subjekti ovat samassa persoonassa; NP:n edussana ja määrite ovat samassa sijassa ja luvussa

TEHTÄVÄ 2.4 (10 p.)

Ruokaresepti, ruokaohje (2 p.)

Tekstuaalinen rakenne: otsikko, annosmäärä, valmistusaineet, ohjeet (3 p.)

Kielelliset valinnat eri jaksoissa: määrän ilmaukset, ruokaan liittyvä sanasto (esim. tietyt ainesanat) ja lyhenteet, ohjeissa yksikön 2. persoonan sisältävät imperatiivilauseet (3 p.)

Teksti edustaa oikeastaan hybridilajia, sillä samalla kun se on resepti, se myös mainostaa Valion tuotteita. (2 p.)

TEHTÄVÄ 2.5 (6 p.)

Kustakin seuraavista kohdista 2 p.:

1) Suomessa on pyöreitä etuvokaaleja [y, ö].

2) Suomessa on vokaalisointu. Samassa yhdistämättömässä sanassa ei esiinny sekä etu- että takavokaaleja (mutta kuitenkin etuvokaalit [i, e] voivat esiintyä takavokaalien kanssa samassa sanassa).

3) Suomen kielessä hyödynnetään konsonanttien kestoasteita merkitysten erottamiseen [kato, katto].

4) Suomessa on erityisen paljon sijamuotoja, esim. genetiivi, akkusatiivi, inessiivi ja illatiivi (suomessa yhteensä 15).

5) Suomessa kielto ilmaistaan kieltoverbin avulla: kieltosana taipuu suomessa niin kuin verbit subjektipersoonan mukaan.

Kustakin seuraavista kohdista 0,65 p. (koska piirre esiintyy suomessa mutta ei ole harvinainen maailman kielissä):

1) Suomessa hyödynnetään vokaalien kestoasteita merkitysten erottamiseen [kato, kaato].

2) Suomessa ei ole sukua (noin 50 %:ssa maailman kielistä ei ole), esim. sanat eivät ole feminiinejä tai maskuliineja.

3) Suomessa ei ole artikkeleita, mutta epämääräinen artikkeli puuttuu noin 50 %:sta maailman kieliä ja määräinenkin noin 40 %:sta.

4) Suomen sanajärjestys edustaa SVO-tyyppiä (eli subjekti, verbi, objekti -tyyppiä) (mutta se on kielipillisesti vapaa). Suurin osa maailman kielistä edustaa SVO- ja SOV-tyyppiä. (Suomessa on sekä post-että prepositioita, vaikka on tavallista, että SVO-kielessä on prepositioita ja SOV-kielessä postpositioita).

5) Suomessa ei ole omistusverbiä erikseen, vaan omistusta ilmaistaan lauserakenteella, joka on lähellä eksistentiaalilauseetta (*pohjalla on auto ja pihalla on auto*), vrt. *the boy has a car*. Tämä on kuitenkin maailman kielissä melko yleistä.

Seuraavasta ei saa pisteitä:

1) Suomi on suffiksoiva kieli, suomessa käytetään ts. päätteitä, ei etuliitteitä tai omia sanoja ilmaisemaan kielipillisiä suhteita. (Suurin osa maailman kielistä on suffiksoivia.)

OSA III

Kirjoitelman arvioinnissa otetaan huomioon seuraava:

- 1) Miten hyvin kokelas kirjoittaa annetusta aiheesta?
- 2) Miten hyvin kokelas pystyy ilmaisemaan omat kantansa ja perustelemaan ne?
- 3) Miten hyvin kokelas pystyy rakentamaan koherentin, loogisesti etenevän tekstin?
- 4) Miten hyvin kokelas pystyy tuottamaan tekstin, jonka kielioppi ja sanasto ovat tekstilajiin sopivia?
- 5) Miten hyvin kokelas pystyy analysoimaan lukemaansa kaunokirjallisuutta?

Pistemäärästä vähennetään 2 pistettä seuraavissa tapauksissa: a) otsikko puuttuu, b) kirjoitus on liian pitkä tai liian lyhyt ja c) kokelas ei ole ilmoittanut kirjoitelmansa sanamäärää.